

Побудова визначень випадків захворювань

Роберт Е. Фонтейн, MD MSc
Division of Global Health Protection
Center for Global Health
Centers for Disease Control and Prevention

Ідентифікатори захворювань:

- **Симптоми**
- **Ознаки (фізікальне обстеження)**
- **Клінічна оцінка (ЕКГ, ЕЕГ тощо)**
- **Відсутність подібності до інших захворювань**
- **Відповідь на лікування**
- **Лабораторні дослідження (виділення вірусів, рівень цукру крові тощо)**

Використовуйте одну характерну ознаку, що включатиме більшу частину або всі випадки (висока чутливість)

- діарея
- гарячка
- жовтяниця
- висип
- висип з температурою
- кашель з температурою

Використовуйте ознаки, які будуть присутні у більшості або у всіх хворих

- **Діарея**
- **гарячка**
- **ЖОВТЯНИЦЯ**
- **висип**
- **висип з температурою**
- **кашель з температурою**

Використовуйте більш специфічні характеристики, які спостерігаються в деяких випадках

- **Специфічні ознаки**

«малиновий язик» -- скарлатина

- **Патогномонічні ознаки
плями Копліка = кір**

Використовуйте групу спільних ознак.

- **Риніт**
- **кашель**
- **КОН'ЮНКТИВІТ**

Поєднуйте симптоми, які значною мірою перетинаються один з одним

Перший варіант:

Гарячка > 38С у поєднанні з 4 наступними симптомами:

- слабкість
- нездужання
- сеча темного кольору
- жовті білки очей
- світлий кал
- жовтий колір шкіри

Кращий варіант:

Гарячка > 38С у поєднанні з однією з наступних груп симптомів

- жовтяниця (жовтий білок очей чи жовта шкіра, темна сеча або світлий кал)
- незвична слабкість, втома, нездужання

Уникайте загальних, неспецифічних симптомів, які виникають при більшості захворювань.

- **Нездужання (погане самопочуття)**
- **втома**
- **слабкість**
- **головний біль (помірний)**

Інші критерії

- **Симптоми не пояснюються іншим підтвердженим захворюванням або станом**
- **“У попередньо здорової особи”**

Неонатальний правець

- Новонароджений, який
 - плакав при народженні
 - мав нормальне смоктання протягом перших 2 днів життя
- Від 3 до 30 дня після народження розвиваються:
 - нездатність смоктати молоко
 - загальна спастичність
 - з конвульсіями або без (не використовуйте «з» або «без», критерій не має сенсу)
 - Зазвичай призводить до смерті (знову таки, критерій не є корисним – якщо хворий не помер - це «зазвичай» чи ні?)

Коклюш

- **Кашель, що супроводжується однією з наступних ознак:**
 - **Триває протягом 2 тижнів або довше**
 - **з приступами**
 - **блювання після приступу кашлю**

Епідеміологічні критерії

- Час
- Місце
- Особа
- Фактори макроорганізму (супутнє захворювання)
- Зв'язок з іншими випадками захворювання
- Асоціації з факторами ризику

Приклад визначення випадку захворювання: внутрішньолікарняний гастроентерит

- Підозрілий випадок (клінічні ознаки):
 - Діарея (3+ рідкий кал x 2 дні)
 - гарячка
 - відсутність інших причин (ліки -- антибіотики)
- Внутрішньолікарняний випадок (епідеміологічні дані):
 - Госпіталізований за 2 дні до початку захворювання
- Підтверджений випадок:
 - Збудник був виявлений в калі

Використовуйте епідеміологічні критерії для визначення спалаху

- Час
- Місце
- Особа

Не використовуйте
епідеміологічні критерії, які ви
будете аналізувати

Використовуйте епідеміологічні критерії для визначення специфічних підгруп для аналізу

- Випадок, який можна попередити:
- Завезений випадок
- Внутрішньолікарняний випадок